

Kefalet kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 6/VI/1934 - Sayı : 2720)

No.
2489

Kabul tarihi
2 - VI - 1934

BİRİNCİ MADDE — Umumî bütçeye ait (Mütedavil ve bu mahiyetteki sabit sermayeler dahil) para ve menkul kıymetleri ve ayniyatı alıp veren ve elinde tutan memur ve müstahdemlerle mülhak bütçelerden muhasebeleri Maliye ve kâletine bağlı olan veya gelirlerinin en az yüzde ellisini Devlet bütçesinden alan müesseselerin ve varidat almak maksadile kurulan İnhisar idarelerinin yukarıda sayılan işlerdeki memur ve müstahdemleri için (Müteselsil kefalet usulü) kabul edilmiş ve bu maksatla hükmî şahsiyeti haiz (Kefalet sandığı) kurulmuştur.

Bu sandık Maliye vekâletine bağlıdır. Vekâlet memurlarından olmak üzere Maliye vekâletince seçilecek üç kişiden mürekkep bir heyet tarafından idare olunur. İdare heyeti bu kanuna ve yapılacak nizamnameye göre vazife görür.

İKİNCİ MADDE — Kefalet sandığının sermayesi:

A - Kefaletle bağlı vazife alanların maaş (Bu kanunda yazılı maaş tabirinde emsali hâsılı da dahildir) veya ücretleri den kesilecek kefalet aidatından,

B - 8 inci maddede sayılı para cezalarından,

C - Sandık sermayesinin işletilmesinden elde edilecek kazançlardan,

D - Kefaletle memur kullanan daire ve müesseselerin icabında sandığa yapacakları yardımlardan elde edilir.

(A) fıkrasındaki kefalet aidatı ikidir:

(1) giriş aidatı, (2) aylık aidatı.

Giriş aidatı; kefaletle bağlı vazife alanların tam olarak aldıkları ilk maaş veya ücretin yarısıdır ve beş müsavi taksitte kesilir.

Aylık aidat; maaş ve ücretin yüzde ikisidir ve bu aidat giriş aidatının tamamının kesilmesini takip eden aydan itibaren tediye sırasında kesilir. Aidatla müstahdem olanlardan alınacak sandık aidatı bu vazifenin benzeri olan memurlardan kesilmesi lâzımgelen miktardan aşağı olmamak üzere idare heyetince kararlaştırılır.

Kendisine muvakkat olarak veya vekâlet suretile kefaletle bağlı vazife verilenler bu madde hükmüne bağlı olmayıp vazifesinin ehemmiyetine göre (1 000) liradan (2 000) liraya kadar para veya arttırma ve eksiltme ve ihale kanunundaki esaslara göre menkul kıymetler veya gayrimenkul ipotekli kefalet gösterirler. Şu kadar ki, muvakkat veya vekâlet suretile tayin olunanlar kefaletle bağlı memurlardan iseler ayrıca kefalet aranmaz. Ancak aldıkları vekâlet maaşından veya ücretten yüzde iki aidat kesilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanuna tâbi daire ve müesseselerde para ve menkul kıymetlere ve ayniyata filen el sürmeyen muhasiplerle muhasebei umumiye kanununun 83 üncü maddesinde yazılı mutemetler kefalet usulüne tâbi tutulmazlar.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunla kefaletle bağlı tutulan memur ve müstahdemlerden her hangi birinin katiyet kesbetmiş hükmüyle tebeyyün eden zimmeti, sandığın her blânço senesini takip eden ayın sonunda alacaklı daire veya müesseseye verilir.

Ödenen zimmetler hükmün katiyet kesbettiği senede kefaletli memuriyette bu-

lunanlara - o sene blâncosundaki kâr kifayet etmediği takdirde - aynı sene blâncosundaki hisseleri nisbetinde garameten tevzi edilir.

BEŞİNCİ MADDE — Kefaletle bağlı memurlar ve müstahdemlerden kefaletle bağlı olmayan bir memuriyete geçen veya vefat edenlerle her hangi bir sebeple kefaletli hizmetten ayrılmış olanların sandıktan alâkaları şu suretle kesilir:

A - Bunların ikinci maddeye göre kesilmiş olan aidatları yekûnundan dördüncü maddeye göre mahsup edilecek miktarlar çıktıktan sonra kalanının birinci yarısı vefat edenlerin vereselerile tekaüt edilelere derhal, bunlardan gayri sebeplerle kefaletli hizmetten ayrılmış olanlara müteakıp blânco tarihinden üç ay sonra geri verilir.

B - Kalan diğer yarısı üç sene içinde tahakkuk edecek şahsına ait zimmetlerle sandıktan ayrılmadan evvelki zamanlara ait ve dördüncü madde hükmile kendine düşecek zararlar karşılığı olarak mevkuf tutulur.

Üç sene sonunda yukarıda yazılı zimmetler mahsup edildikten sonra kalan miktar üç senelik faiz ilâvesile beraber alacaklı memura iade edilir. Sandıkça verilecek faiz haddi sandığın son üç sene içinde sermayesine aldığı faizlerin nisbetini geçemez.

Bu müddet içinde yine kefaletli hizmete gectiklerinde ilk yarısını istemeğe hakları kalmaz. (A) fıkrasına göre kefalet sandığından birinci yarısını aldıktan sonra üç sene içinde tekrar kefaletle bağlı hizmete geçenlerin sandıkta kalan son yarısı hisseleri memuriyetleri müddetince sermaye olarak hesaplarına sandıkta kahr.

ALTINCI MADDE — Kefaletli memur ve müstahdemlerden teftiş ve tahkik neticesinde zimmet veya ihtilâsları anlaşılınlar derhal usulüne göre hizmetlerinden çıkarılır ve haklarında ayrıca kanunî takibat yapılır. Bunlara açıkta kaldıkları müddetçe her hangi bir nam ile maaş veya ücret verilmez. Ancak suçları muhakeme ile sabit olduğu takdirde zimmete geçirilen para ve menkul kıymetleri ve ayniyatı verseler bile ihtilâs şeklinde zimmet yapanlar bir daha Devlet işlerinde kullanılmazlar. Yetim ve dulların hakları mahfuz kalmak şartile tekaüt hakkından da mahrum kalırlar.

Adiyen zimmettar olanlar hakkında ceza kanununun hükümleri tatbik edilmekle beraber bunlar da para ve ayniyatın alınıp verilmesi ve elinde tutulması gibi işlerde kullanılmazlar.

Zimmet veya ihtilâs edilen para ve menkul kıymetlerle ayniyattan doğan kefalet sandığının alacakları, Devlet alacakları gibi rüçhanlıdır. Kefalet sandığının hak ve alacakları Maliye vekâletince takip olunur.

YEDİNCİ MADDE — Üçüncü maddede yazılı muhasipler, maiyetlerinde para ve menkul kıymetler ve ayniyat alıp vermekte ve elinde tutmakta olan memur ve müstahdemleri murakabeye mecburdurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — Yedinci maddedeki muhasipler maiyetlerinde para ve menkul kıymetlerle ayniyatı alıp vermekte ve elinde tutmakta olan memur ve müstahdemlerin koruyacakları para ve menkul kıymetleri ve ayniyatı şu müddetlerle murakabeye mecburdurlar:

A - Para ve menkul kıymetleri alıp verenleri en az her on beş günde bir, tahsilatları en az iki ayda bir ve her tahsilâtta avdetini takip eden on gün içinde,

B - Ayniyat işlerinde,

İşin icaplarına göre ve en az senede bir defa,

C - Sefer ve seyahatte bulunan gemileri avdetlerinde.

Tahsil müdür ve müfettişlerinin muhasipler namına yaptığı murakabe dahi makbuldür.

Muhasiplerin mazeretleri halinde murakabe vekillerine düşer.

DOKUZUNCU MADDE — Sekizinci madde mucibince murakabe vazifelerini yapmamak suretile ihtilâsa veya zimmete para geçirilmesine sebep olan muhasipler ihtilâs eden ve zimmete para geçirenler ile birlikte tazmin ile mükelleftirler.

Bu muhasipler ihmal ve teseyyüplerinin ve sebep oldukları zararların derecelerine göre memurun kanununun 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 üncü maddelerinde yazılı fiillerle mukayyet olmaksızın takdir ve tayin olunacak inzibatî cezalara da çarptırılır.

ONUNCU MADDE — Kefaletle bağlı memur ve müstahdemlerin maaş veya ücretlerinden kefalet karşılığını miadında kesmeyen veya kesipte bir ay içinde kefalet sandığı hesabına yatırmayan muhasiplerin ceza olarak maaş veya ücretlerinin dörtte biri ve tekrar yapıldığı halde yarım maaş veya ücretleri kesilerek sandık hesabına irat kaydolunur. Ancak bunun bir yanlışlık veya mazerete müstenit bulunduğu anlaşıldığı veya eksik kestiği parayı şahsan tazmin ettirdiği takdirde Maliye vekilinin tasvibi ile sandık idare heyetinin cezayı hafifletmek veya kaldırmak salâhiyeti vardır.

ON BİRİNCİ MADDE — Kefalet sandığı sermayesi her türlü vergi ve resimlerden muaftır. Sahiplerine ret ve iade olunca kadar bu sandıktaki mevduat muhtemel tazminata karşı teminattır. Üçüncü şahısların bu paralar üzerine koyacakları hacizler paraların sahiplerine verileceği zaman tenfiz olunur.

ON İKİNCİ MADDE — Ordu ve jandarma mensuplarından para ve menkul kıymetleri ve avniyatı alıp verenler ve ellerinde tutanlar bu kanuna bağlı olmayıp haklarında askerî kanun ve nizamlar tatbik olunur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun dışında kalan Devlet teşekkülleri (Hususî idareler ve belediyeler dahil) için lüzumuna göre bu kanunda yazılı esaslar dairesinde bir veya bir kaç kefalet sandığı tesis etmeğe ve bunlar için nizamnameler yapmağa Hükûmet mezundur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — 1113 numaralı kefalet kanunu mülğadır.

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE —

A - Tasfiye mebdci: bu kanunun neşrinden sonra ilk tanzim edilecek blânço senesinin son günüdür. Bu tarihe kadar hangi daireye (Hususî idareler ve belediyeler dahil) ait olursa olsun kefaletle bağlı memur ve müstahdemlerin aidatlarını almağa ve katiyet kesbederek ibraz edilen ilâmlardaki paraları ödemeğe sandık mecburdur. Blânçodan sonra ibraz edilen ve bu kanun dışındaki daire ve müesseseler lehine olan ilâmların muhtevası, tefrik edilen hisselerden verilmek üzere alâkadar dairelerden aranır.

B - Birinci fıkrada yazılı alacaklar alındıktan ve borçlar da verildikten sonra blânçoda kalan miktar; bu kanunun dışında kalan daire ve müesseselerin memur ve müstahdemlerinin son blânço tarihinde alacaklı buldukları miktarlara göre tevzi edilir. Ancak hususî idareler ile belediye memurlarına tevzii lâzım gelen paralar kendilerine verilmeyerek alâkadarların hakları mahfuz kalmak şartile Dahiliye vekâletince bu idareler ve belediyeler sandıklarına iptidaî sermaye olarak tahsis olunur. Bu memurların isimleriyle blânçodaki bakiye alacaklarını ve blânçodaki sermayeden hisselerine düşen miktarlarını ihtiva eden birer cetvel cüzdanlarile daire ve müesseseler üzerine tanzim edilir. Bu cetvellerle birlikte her cetvele isabet eden

bakiye nakit, ayrılan daire ve müesseselerin bağlı buldukları vekâlet ve idare emrine millî bankalardan birisine blânço tarihinden en çok on beş gün sonra yatırılır.

C - (A) fıkrasındaki blânçodan evvel sandıktan ödenipte alâkadar zimmetlilerden henüz istifa edilemeyen alacaklardan tahsilât vuku buldukça yukarıki fıkroda yazılı daire ve müesseselere tasfiyedeki hisseleri nisbetinde taksim edilir.

İşbu hesap tasfiyesinden dolayı kefalet sandığı ile daire ve müesseseler arasında ihtilâf çıkarsa bunu son olarak Divanı muhasebat reisi hakem sıfatile halleder.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — Bu kanunun meriyet kesbettiği tarihe kadar kefaletli hizmetlerden her hangi bir suretle alâkaları kesilmiş bulunanlara bu kanunun meriyetinden sonra reddedilecek kefalet aidatları hakkında da bu kanun hükümleri tatbik olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

4 haziran 1934

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	3 - VI - 1934 ve 1/549
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	4 - VI - 1934 ve 4/616
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<i>Cilt Sayfa</i>
	:	13 16
	:	21 76,85,112,143
	:	22 422
	:	23 3:10